

CrnaGora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-17058

Podgorica, 22. oktobar 2020. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE
-n/r ministarke, gospođe Dragice Sekulić-

Poštovana gospođo Sekulić,

Na osnovu Vašeg akta broj: 009-328/20-4374/2 od 06.10.2020. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona doprinosi se većoj pravnoj sigurnosti i efikasnoj pravnoj zaštiti poslovnih tajni od protivpravnog prisvajanja na tržištu. Kvalitetnijim zakonskim uređivanjem zaštite povjerljivih informacija sa komercijalnom vrijednošću, smanjuju se rizici sa kojima se suočavaju preduzeća i razvojno-istraživački subjekti.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticija propisa navedeno je da, za implementaciju predmetnog Predloga nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija nema primjedbi na Predlog zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitih pribavljanja, korišćenja i otkrivanja.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomije

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- U poslovanju, naročito u aktivnostima istraživanja i razvoja, prikupljaju se i stvaraju informacije koje mogu imati značajnu komercijalnu vrijednost, a koje često ne ispunjavaju uslove za zaštitu konvencionalnim pravima intelektualne svojine, iako su jednako važne za konkurentnost preduzeća ili istraživačko-razvojnih subjekata. Neovlašćenim pribavljanjem, korićenjem i odavanjem takvih informacija ugrožava se sposobnost njihovog zakonitog vlasnika da iskoristi prednost na tržištu korišćenjem rezultata svojih inovativnih ulaganja. Kvalitetnijim zakonskim uređivanjem zaštite povjerljivih informacija sa komercijalnom vrijednošću, odnosno neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovnih tajni) od neovlašćenog pribavljanja, korišćenja ili odavanja, smanjuju se rizici sa kojima se suočavaju preduzeća i razvojno-istraživački subjekti. Radi postizanja navedenih ciljeva, te radi osiguravanja ujednačene zaštite poslovnih tajni na nivou Evropske unije, a kako bi se postigli pozitivni učinci na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta usvojena je Direktiva 2016/943/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustava te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja (u daljem tekstu: Direktiva). Radi unaprjeđenja nacionalnog zakonodavnog okvira u ovom području, te usklađivanja propisa Crne Gore sa Direktivom potrebno je donijeti novi Zakon o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja.
- Propisi Crne Gore nijesu usklađeni sa pravnom tekovinom Evropske unije konkretno Direktivom 2016/943/EU. Naime, pravna zaštita poslovnih tajni u crnogorskom zakonodavstvu do sada je bila regulisana Zakonom o zaštiti neobjavljenih podataka ("Službeni list CG", broj 16/07 i 73/08). Međutim, ovaj zakon donesen je 2007. godine kada na nivou Evropske unije nije bila pravno uređena ova materija, pa stoga odredbe Direktive nijesu implemenitrane ovim zakonom.
- Direktivom se uređuje jedinstvena definicija poslovne tajne i izuzeci od iste; okolnosti pod kojima je pravna zaštita poslovnih tajni opravdana; detaljnije utvrđuju ponašanja i prakse koje treba smatrati nezakonitim pribavljanjem, korišćenjem ili otkrivanjem istih; izuzeci kada je zakonom dopušteno (ili naloženo) pribavljanje, korišćenje ili otkrivanje poslovne tajne i obaveza njenog čuvanja prilikom takvog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja, a naročito mjere, postupci i pravna sredstva koja nosiocu poslovne tajne stoje na raspolaganju radi osiguravanja dostupnosti pravne zaštite u slučaju nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja poslovnih tajni. S obzirom da zakon koji je na snazi nije usklađen sa pomenutim odredbama Direktive, nije osigurana odgovarajuća zaštita od neovlašćenog pribavljanja, korišćenja ili odavanja takvih povjerljivih informacija od trećih lica na način kako je to osigurano u zemljama članicama EU.
- Oštećeni su domaći privredni subjekti, među njima naročito inovativna preduzeća i manji poslovni subjekti kao što su mala i srednja preduzeća koji svoje inovacije štite isključivo kao poslovne tajne i koji nemaju dovoljno razvijene sisteme fizičke zaštite poslovnih tajni usled čega su i ranjiviji pri nastupu na tržištu, razvojno-istraživački subjekti (npr. instituti, laboratorije, naučno-istraživačke institucije), kao i fizička lica koja se bave poslovnim i inovacionim djelatnostima (npr. pronalazači, istraživači, zaposleni u preduzećima). Ova preduzeća i razvojno-istraživački subjekti na osnovu

inovativnih ulaganja generišu poslovne tajne u svom poslovanju. Neovlašćenim pribavljanjem, korišćenjem i odavanjem tih poslovnih tajni ugrožava se mogućnost korišćenja prednosti tih subjekata na tržištu. Takođe, bez efikasnih i uporedivih pravnih sredstava za zaštitu takvih informacija u odnosu na one koje postoje u državama članicama Evropske unije umanjuju se podsticaji za pokretanje inovacionih prekograničnih aktivnosti.

- Neusvajanje ovog zakona predstavljalo bi prepreku na daljem putu integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Cilj ovog propisa je osiguranje veće pravne sigurnosti i efikasne pravne zaštite poslovnih tajni od protivpravnog prisvajanja na tržištu, čime se nastoji povećati konkurentnost preduzeća i razvojno-istraživačkih subjekata čija se komparativna prednost zasniva na poslovnim tajnama. Takođe, cilj je i ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz postupka pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.
- Usvajanje ovog zakona predviđeno je Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2020-2022.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema moguće je postići jedino donošenjem predloženog propisa. "Status quo" opcija bi podrazumijevala da će problem ostati neriješen.
- S obzirom na pravnu prirodu odnosa koji su predmet regulisanja, kao i činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz postupka pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, donošenje predloženog propisa je jedina moguća opcija.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Rješenja u ovom propisu će primarno pozitivno uticati na privredne subjekte, među njima naročito na inovativna preduzeća i to u pogledu kvalitetnije zaštite njihovih ulaganja u inovacije. Indirektno rješenja u ovom propisu pozitivno će uticati i na druge subjekte u privredi da ulažu u inovativno poslovanje. Ne postoje negativni uticaji ovog propisa.
- Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Ovim propisom se na direktan način ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata, ali se posredno doprinosi unapređenju poslovnog ambijenta kroz podizanje nivoa zaštite nosilaca poslovnih tajni.
- Ovaj propis ne stvara administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet.
- Nije korišćena posebna metodologija.
- Ne.
- Ne.
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Korišćena je eksterna ekspertiza tj. ekspertna pomoć pružena od strane projekta TAIEX.
- O Nacrtu zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja održana je Javna rasprava, a Javnim pozivom upućen je poziv građanima, stručnoj javnosti i svim drugim zainteresovanim licima da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta ovog zakona.
- Tokom trajanje Javne rasprave nije dostavljena niti jedna primjedba, komentar ili sugestija na Nacrt zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja.
- Vidjeti prethodni odgovor.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Nadležni sudovi će sprovođiti zakon u pogledu vođenja sudskih postupaka za ostvarivanje zaštite poslovnih tajni.
- Glavni indikator prema kojem će se mjeriti ispunjenje ciljeva je broj podnijetih zahtjeva za zaštitu poslovnih tajni pred nadležnim sudom.
- Ministarstvo ekonomije će vršiti monitoring i evaluaciju primjene propisa.

Datum i mjesto

06.10.2020. godine
Podgorica

